II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2023/903

z dnia 2 maja 2023 r.

wprowadzające środki zapobiegawcze dotyczące niektórych produktów pochodzących z Ukrainy

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/870 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu ([1]), w szczególności jego art. 4 i 9,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W celu wsparcia ukraińskiej gospodarki w związku z niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną wojną napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie rozpoczętą 24 lutego 2022 r. Unia Europejska wprowadziła rozporządzeniem (UE) 2022/870 środki liberalizacji handlu uzupełniające koncesje handlowe mające zastosowanie do ukraińskich produktów na mocy Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony ([2]) (zwanego dalej „układem o stowarzyszeniu"). W szczególności art. 1 rozporządzenia (UE) 2022/870 przewiduje m.in. zawieszenie wszystkich kontyngentów taryfowych ustanowionych na podstawie załącznika I-A do układu o stowarzyszeniu. Stanowi on również, że produkty objęte tymi kontyngentami dopuszcza się do przywozu do Unii z Ukrainy bez żadnych należności celnych.

(2) Rosyjska wojna napastnicza poważnie ograniczyła również dostęp Ukrainy do jej portów na Morzu Czarnym i tym samym uniemożliwiła jej wywóz jej produktów do reszty świata i przywóz potrzebnych produktów. Aby uniknąć zagrożeń dla światowego bezpieczeństwa żywnościowego oraz aby wesprzeć ustanowienie sieci połączeń Ukrainy z Unią, Komisja ułatwiła stworzenie alternatywnych tras transportowych (zwanych dalej „korytarzami solidarnościowymi") umożliwiających Ukrainie dwustronny handel i zapewniających jej dostęp do rynków światowych ([3]).

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/870 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony (Dz.U. L 152 z 3.6.2022, s. 103).

([2]) Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3.

([3]) COM(2022) 217 final. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Plan działań na rzecz korytarzy solidarnościowych między UE a Ukrainą ułatwiających wywóz produktów rolnych z Ukrainy i handel dwustronny między Ukrainą a UE.

(3) W wyniku wspólnych wysiłków państw członkowskich, w szczególności Polski, Słowacji, Węgier, Rumunii i Bułgarii, a także działań podejmowanych przez Ukrainę, Mołdawię, innych partnerów międzynarodowych i Komisję, korytarze solidarnościowe stały się ratunkiem dla ukraińskiej gospodarki i zapewniły nowe połączenia z Unią, przyczyniając się również do zapobieżenia globalnemu kryzysowi żywnościowemu ([4]).

(4) Chociaż w ostatnich miesiącach zaszła poprawa sytuacji pod wieloma względami, w dalszym ciągu istnieją znaczne utrudnienia logistyczne. Infrastruktura jest wciąż niewystarczająca, aby poradzić sobie z gwałtownym wzmożeniem ruchu, w szczególności na granicach między Ukrainą a państwami członkowskimi. Nadal pilnie potrzebny jest sprzęt, a przepustowość jest ograniczona, co prowadzi do wysokich kosztów logistycznych. Istnieje również duże ryzyko zapełnienia w szybkim tempie magazynów w odnośnych państwach członkowskich. W związku z tym konieczna jest niezwłoczna poprawa łączności. W tym celu należy usprawnić koordynację tranzytu, ulepszyć infrastrukturę i obniżyć ogólne koszty logistyczne. Pozwoli to zagwarantować, że pszenica, kukurydza, rzepak (rzepik) i nasiona słonecznika pochodzące z Ukrainy będą mogły docierać do dalszych części Unii, a w razie potrzeby również do państw trzecich.

(5) W związku ze wspomnianymi wyżej utrudnieniami i wysokimi kosztami logistycznymi nastąpił wzrost wywozu towarów z Ukrainy do położonych blisko niej państw członkowskich. Wywóz ten powoduje, że wyczerpują się zdolności magazynowania, a łańcuchy logistyczne są przeciążone zwłaszcza w Bułgarii, na Węgrzech, w Polsce, Rumunii i na Słowacji. Okoliczności te rzutują na rentowność producentów w podanych wyżej państwach członkowskich. W związku z tym Komisja uważa, że zachodzą wyjątkowe okoliczności mogące mieć wpływ na producentów w Unii. Biorąc pod uwagę pilny charakter sytuacji i palącą potrzebę rozwiązania tej kwestii, na tym etapie niemożliwe jest przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego na podstawie rozporządzenia (UE) 2022/870. W świetle tych okoliczności Komisja uważa zatem, że konieczne jest podjęcie natychmiastowych działań w formie środków zapobiegawczych zgodnie z art. 4 ust. 9 tego rozporządzenia.

(6) Z wyjątkiem wykonywania umów podpisanych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, konieczne jest zatem zapewnienie, aby pszenica, kukurydza, rzepak (rzepik) i nasiona słonecznika pochodzące z Ukrainy, w odniesieniu do których zabiega się o te same możliwości magazynowania, były dopuszczane do swobodnego obrotu lub obejmowane procedurą składowania celnego, procedurą wolnego obszaru celnego lub procedurą uszlachetniania czynnego, jak przewidziano w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ([5]), wyłącznie w państwach członkowskich innych niż Bułgaria, Węgry, Polska, Rumunia lub Słowacja.

(7) Ograniczenie to nie ma jednak wpływu na przemieszczanie tych towarów w Bułgarii, na Węgrzech, w Polsce, Rumunii lub na Słowacji lub przez terytorium tych państw w ramach procedury tranzytu celnego przewidzianej w art. 226 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 do innego państwa członkowskiego lub do państwa bądź na terytorium znajdujących się poza obszarem celnym Unii.

(8) Zgodnie z art. 4 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2022/870 Komisja przekazała informacje Komitetowi Kodeksu Celnego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 tego rozporządzenia.

(9) Aby zapobiec praktykom spekulacyjnym ze strony podmiotów gospodarczych, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w dniu jego opublikowania i być stosowane do 5 czerwca 2023 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Z wyjątkiem wykonywania umów podpisanych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia zezwala się na dopuszczanie do obrotu lub obejmowanie procedurą składu celnego, procedurą wolnego obszaru celnego lub procedurą uszlachetniania czynnego produktów pochodzących z Ukrainy wymienionych w załączniku do niniejszego rozporządzenia wyłącznie na terytorium państw członkowskich innych niż Bułgaria, Węgry, Polska, Rumunia lub Słowacja.

([4]) W okresie od maja 2022 r. do marca 2023 r. Ukraina dokonała za pośrednictwem korytarzy solidarnościowych wywozu ponad 63 mln ton towarów, w tym 32 mln ton ziarna zbóż i nasion oleistych. W ten sposób Ukraina uzyskała ponad 26 mld EUR dochodu. Korytarze solidarnościowe umożliwiły również Ukrainie przywóz blisko 23 mln ton towarów, co przyniosło przedsiębiorstwom w UE ponad 48 mld EUR dochodu.

([5]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (przekształcenie) (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w dniu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i stosuje się je do 5 czerwca 2023 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 maja 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

Opis produktu	Kod towaru
Pszenica	
Pszenica i meslin	1001
Kukurydza	
Kukurydza	1005
Rzepak	
Nasiona rzepaku lub rzepiku, nawet łamane	1205
Nasiona słonecznika	
Nasiona słonecznika, nawet łamane	1206